

Jari Jussila, OH2BU

Radistilotta Anna muisti sähkötysmerkit 73 vuoden jälkeen! - Forssan kerho kunnostautui ra-toiminnan esittelyssä

Forssan kerho, virallisesti Lounais-Hämeen radioamatöörit eli OH3AN; järjesti viime sunnuntaina (15.3.2015) yhteistyössä SRAL:n kanssa radioamatööri-toiminnan esittelytilaisuuden Forssan keskustassa, ns. Tehtaankoulussa. (<http://www.hamewiki.fi/wiki/Tehtaankoulu>)

Tilaisuuden sykähdyttävien vieras oli 95-vuotias, hyväkuntoinen radistilotta Anna Perälä, joka ensimmäisen kerran 73 vuoteen tarttui sähkötysavaimeen.

Annan elämäntarina

Kauhavalla vuonna 1920 syntynyt Anna sai Talvisodan alussa komennuksen radistikoulutukseen. Kuuden viikon aikana 30 lottaa opetteli sähkötystä ja sähkötysliikennettä.

Anna ja muut lotat laitettiin ns. härkävaunuun, jonka matka Onttolaan Joensuun lähelle kesti kaksi vuorokautta. Koko matkan ajan vaunussa vielä opeteltiin sähkötystä. Onttolaan tultaessa lotat laitettiin testiin ja sähkötyskokeessa huonoimmin menestyneet saivat komennuksen hoitamaan puhelinliikennettä. Anna ja muut parhaat sähköttäjät siirrettiin ensin Leppäsyrrään, josta Anna sai jonkin ajan päästä komennuksen Aunukseen, jossa hän hoiti pääasiassa viestiliikennettä rintamalta sisämaahan päämajaan ja muihin komentoyksiköihin. Tahti oli kova, neljä tuntia työtä, neljä tuntia vapaata. Kerran viikossa oli 12 tunnin yhtenäinen vapaa.

Sykähdyttävimpänä hetkenä Anna pitää sitä, että eräänä aamuna lottien ollessa aamiaisella, ”ryssä pommitti aluetta ja radioasema tuhoutui täysin.” Vain sattuma pelasti Annan, mutta pommituksissa kuoli lottien päällikkö Tikkanen ja pieni tyttö.

Anna Perälä,
Jari, OH2BU; ja
Forssan kerhon puheen-
johtaja Hannu, OH3DP.
Kuva: Torsti, OH3GTL

Vuonna 1942 Anna lähti opiskelemaan farmaseutiksi ja myöhemmin hammaslääkäriksi, toimien Forssassa ja Kauhavalla vuodesta 1952 lähtien. Eläkkeelle hän jäi vasta 1997, 77-vuotiaana.

Anna tarttuu sähkötysovaimeen

Annan elämäntarinaa – josta tässä vain pieni osa – kuunneltuaan Jari, OH2BU; kysyi Annalta onko tämä sähköttänyt vuoden 1942 jälkeen. ”Sähkötysovaimeen en ole koskenut mutta joskus olen televisiosta kuullut sähkötysoä, olihan se CQ” Jari pyysi Annan sähkötysosummerin luokse ja Hannu, OH3DP; antoi hänelle kortin jossa oli hänen tunnuksensa. Vapisevin käsin Anna tarttui sähkötysovaimeen, mietti hetken mutta kirkkaasti kuin koneelta tuli sähkötysoksella: ”O H 3 D P” Merkkivälit olivat täsmälliset ja rytmi oikea!

Anna ja ensimmäiset sähkötysomerkit 73 vuoteen!

Kuva: Torsti, OH3GTL

Vaikka 73 vuotta oli kulunut Annan viimeisestä kusosta rintamalla, sähkötysomerkit olivat ikuisesti syöpyneet hänen mieleensä! Eikä Anna pahemmin laittanut vastaan kun kysyttiin että kiinnostaisiko radioamatööritutkinto ....

Elämäntarinaansa kertoessaan Anna toivoi vielä löytävänsä jonkun samaan aikaan rintamalla olleen toisen radistilotan.

Hammaslääkäri-lehti on tehnyt Annasta hienon ja sympaattisen haastattelun viisi vuotta sitten, Annan ollessa vasta 90-vuotias. Linkin juttuun löydät tästä: <http://www.digipaper.fi/hammaslaakarilehti/88370/index.php?pgnumb=53>

Hieno suoritus Forssan kerholta

Esittelytilaisuuden organisoiminen ja järjestäminen oli loistava suoritus Forssan pieneltä kerholta. Kerhon puheenjohtaja Hannu, OH3DP; ei varmaankaan ollut tarvinnut käyttää piiskaa saadakseen kerhon jäsenet puhaltamaan yhteen hiileen ja järjestämään tilaisuuden:

- Hannu, OH3DP; taitava supliikki- ja ikuinen herrasmies, toimi loistavana esittelijänä tullen juttuun kaikkien kanssa.
- Torsti, OH3GTL; oli tuonut näyttille ison kokoelman itserakennettuja laitteita, antennitarvikkeita mutta myös mittalaitteita pöydälle, jonka vieressä jaksoi jokainen amatööri pitempäänkin seisoa.
- Jorma, OH3XF; uransa jo vuonna 1961 aloittanut ammattilainen toimi tilanteissa kuin tilanteissa apuna ja ohjasi kävijöitä kohteliaasti rastilta toisella.
- Jukka, OH3MPB; on ollut K-kauppias ja ”kauppias hoiti homman”, niin luontevasti hän kutsui vieraat takahuoneeseen kahville ja melkein kaikki 90 leipomaansa pullaa kävi kaupaksi.
- Olavi, OH3KV; seudun pätevyystutkija, valitteli ettei viime aikoina ole juurikaan ollut töitä tutkintojen kanssa mutta ehkä tämä esittelytilaisuus tuo uutta pirteyttä seudulle .....
- Risto, OH3EEU; Kari, OH3FJM; Rami, OH3BHL, Seppo, OH2LAK; vilahtivat myös joukossa.

Yhteinen ponnistus yhdistää

Olihan siellä toki muitakin kerholta – anteeksi ettei kaikkien nimet ja koolit jääneet mieleen. Esittelytilaisuus ja yhteinen ponnistus yhdistää aina kerholaisia. Toivottavasti OH3AN, jolla ei ole tällä hetkellä omaa kerhotilaa, saa tästä intoa ja motivaatiota.

Forssan lehdessä edeltävänä keskiviikkona ollut maksettu ilmoitus toi paikalle vieraskirjan mukaan kolmisenkymmentä henkilöä, joista ainakin 11 oli radioamatöörejä. Mutta kuten kerhon puheenjohtaja Hannu, OH3DP; totesi: "Monet eivät nimeään laittaneet vieraskirjaan. Paikalla kävi useita entisiä tai nykyisiä seutukunnalla asuvia radioamatöörejä sekä muita toiminnasta kiinnostuneita. Arvioimme, että kävijöitä olisi ollut n. 50"

Ison vanhan koululuokan ja kirkkosalin seunustoilla oli kuusi ja keskellä kaksi pöytää rekvisiittaa. Edellä mainitun Torstin kokoelman lisäksi oli kahdella pöydällä sähkötyssummerit, vanhoja valokuvia sadan vuoden takaa ja toimiva VHF/UHF-asema. Merja, OH1EG; oli tuonut yhdelle pöydälle vanhoja Radioamatööri-lehtiä ja kirjallisuutta.

Pertille, OH2BEE/OG2W; oli varattu oma pöytä, jolta Pertti piti pääasiassa sähkötyssyhteyksiä. Forssan lehden toimittaja haastatteli ja valokuvaaja kuvasi Pertin workkimista ja maanantaina ilmestyneessä lehdessä tilaisuus oli päässyt etusivulle otsikolla "Radioharrastus kiinnostaa" Aina ystävällinen ja sympaattinen Pertti antoi nimikirjoituksiaan halukkaille.

Forssan lehden etusivu 16.3.2015

Kurssi Forssaan syksyllä?

Forssan lehden artikkeli on varmasti synnyttänyt mielenkiintoa harrastusta kohtaan Forssassa ja lähiseuduilla. Seuraava luonnollinen askel on järjestää kurssi ja saada kiinnostuneet ottamaan seuraavan askeleen.

Kurssin pitäjäksi on jo tarjoutunut kokenut kouluttaja jonkin matkan päästä Forssasta. Kerhon ja kouluttajan huoleksi jää vain sopia aika - tänä keväänäkin vielä ehtii - löytää paikka ja huolehtia markkinoinnista.

Olisi varmaan kohtuullista toivoa, että SRAL tukisi pientä ja vähävaraista kerhoa maksamalla Forssan lehteen myös sopivan kokoisen kurssi-ilmoituksen.